

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2021/67/1034

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], tegen de beslissing van de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, hierna: verweerster, om appellant een waarschuwing te geven wegens een schending van de tentamenregels bij het tentamen Vennootschaps- en rechtspersonenrecht, afgenomen op 22 juni 2021.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 8 juli 2021 bij het College van Beroep voor de Examens, hierna: het College, beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster van 8 juli 2021.

Op 8 juli 2021 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant uitgenodigd voor een gesprek op 2 september 2021. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen zijn. Verweerster heeft op 16 september 2021 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 9 november 2021 via beeldbellen. Appellant was hierbij aanwezig. Namens verweerster is prof. dr. A.R. Neerhof (voorzitter) verschenen. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Verweerster heeft appellant een waarschuwing gegeven op grond van een schending van de tentamenregels bij het tentamen Vennootschaps- en rechtspersonenrecht op 22 juni 2021. Voor de surveillance tijdens de tentamens is gebruikgemaakt van online toezicht door middel van het programma Proctorio. Volgens verweerster was appellant tijdens het tentamen enige tijd buiten beeld, waardoor door verweerster niet kan worden vastgesteld of appellant zich uitsluitend op het tentamen en de toegestane hulpmiddelen heeft gericht.

III. Standpunten van partijen

Appellant is het niet eens met de beslissing van verweerster om hem een waarschuwing te geven wegens het schenden van de tentamenregels tijdens het tentamen Vennootschaps- en rechtspersonenrecht op 22 juni 2021.

Appellant heeft op 5 juli 2021 een e-mail ontvangen van verweerster, waarin hij wordt gewezen op de geconstateerde schending van de tentamenregels en hem de gelegenheid wordt geboden op deze constatering te reageren. Appellant heeft in zijn reactie een verklaring gegeven voor het feit dat hij enige

tijd uit beeld was tijdens het tentamen. Appellant heeft de videobeelden bekeken en heeft gezien dat hij niet volledig uit beeld is geweest, maar dat zijn gezicht op de momenten dat hij zijn wettenbundel raadpleegt, niet in beeld is. Zijn schouders zijn wel steeds zichtbaar. Appellant is op geen enkel moment van zijn plek geweest.

Het is volgens appellant moeilijk om tijdens het raadplegen van de wettenbundel geheel in beeld te blijven. Daarbij is het volgens appellant onmogelijk om zowel de wettenbundel te lezen als tegelijkertijd naar het beeld te kijken om ervoor te waken dat men niet uit beeld verdwijnt. Appellant wijst er in dit verband op dat studenten zichzelf tijdens een tentamen kunnen zien door middel van een klein vakje op het scherm, maar dat zij daarmee niet kunnen controleren of zij uit beeld raken wanneer zij hun wettenbundel raadplegen.

Omdat appellant overging van het gebruik van een laptop naar het gebruik van een desktop, heeft hij getracht informatie en aanwijzingen te vinden over de regels bij tentamens met online toezicht. Hij heeft hierover ook navraag gedaan bij verweerster om problemen te voorkomen. Daarop kreeg appellant alleen het antwoord dat hij een spiegel kon gebruiken om de deskscan uit te voeren.

Appellant beschouwt het opleggen van een waarschuwing als een sanctie, omdat na een waarschuwing een ongeldigverklaring kan volgen. Appellant begrijpt dat verweerster hem erop heeft willen wijzen dat hij zich niet heeft gehouden aan de tentamenregels, maar hij vindt een waarschuwing een te zwaar middel en niet op zijn plaats. Appellant is van mening dat verweerster onvoldoende heeft gekeken naar de omstandigheden van het geval en dat zij niet voldoende rekening heeft gehouden met het feit dat studenten tijdens het tentamen de wettenbundel moeten raadplegen.

Verweerster blijft bij haar beslissing om aan appellant een waarschuwing te geven voor het schenden van de tentamenregels bij het tentamen Vennootschaps- en rechtspersonenrecht op 22 juni 2021. In verband met de coronapandemie was het noodzakelijk om tentamens af te nemen op afstand. Om fraude te voorkomen is bij een aantal tentamens gebruik gemaakt van online surveillance, Proctorio.

Verweerster heeft tentamenregels vastgelegd voor het afnemen van tentamens op afstand met behulp van het programma Proctorio. Hierin is onder andere opgenomen dat onder schending van de tentamenregels valt het niet gedurende het gehele tentamen zichtbaar zijn via de webcam. Verweerster legt deze regel zo uit dat het gezicht van de student zichtbaar moet zijn tijdens het gehele tentamen. Ook het niet (goed) uitvoeren van de deskscan, waaronder het niet (goed) tonen van wettenbundels of ander materiaal, is een schending van de tentamenregels.

Verweerster heeft, op grond van de verklaring van de surveillant en de beelden van het tentamen, geconstateerd dat appellant tijdens het tentamen regelmatig geheel buiten beeld was. Dat was soms vrij lang. Voor verweerster is niet vast te stellen of appellant op die momenten geen andere hulpmiddelen dan het wetboek heeft gebruikt.

Verweerster heeft bij de beoordeling van de melding van de schending van de tentamenregels rekening gehouden met het gebruik van de wettenbundel. Daarbij weegt verweerster het belang van het gebruik van een wettenbundel af tegen het belang van het voorkomen van fraude. Verweerster heeft op grond van het voorgaande vastgesteld dat sprake is van een schending van de tentamenregels en heeft appellant daarom een waarschuwing gegeven.

Verweerster benadrukt dat een waarschuwing wordt gegeven om de student erop te wijzen dat de tentamenregels niet zijn nageleefd. Dat doet zij juist om te voorkomen dat het nogmaals gebeurt.

Verweerster legt bij een eerste schending van de tentamenregels, zoals in de onderhavige situatie het geval is, niet direct de sanctie op dat het tentamen ongeldig wordt verklaard. Verweerster heeft deze sanctie tot dusverre sporadisch toegepast toen de tentamenregels voor de derde keer werden geschonden.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het gaat in deze zaak om een regel voor tentamens waarbij online toezicht wordt gehouden, die inhoudt dat appellant het gehele tentamen in beeld moet zijn. De VU heeft een protocol vastgesteld voor hoe gehandeld moet worden door studenten indien een tentamen met online toezicht wordt afgenomen. Het protocol is onderdeel van de regels die appellant dient na te komen zoals bedoeld in artikel 13 van de

Regels en Richtlijnen Rechtsgeleerdheid 2020-2021, hierna: de R&R. Ingevolge artikel 23 van de R&R verklaart de Examencommissie een tentamen ongeldig indien het niet op de voorgeschreven wijze is afgelegd. Verweerster heeft de regels bij tentamens met online toezicht door middel van proctoring, aan studenten kenbaar gemaakt.

Ingevolge artikel 23 van de R&R kan de Examencommissie het tentamen ongeldig verklaren indien het tentamen naar haar oordeel niet op de voorgeschreven wijze is afgelegd. Verweerster heeft er in het geval van appelland voor gekozen om hem een waarschuwing te geven. Bij herhaling kan verweerster een zwaardere sanctie opleggen.

Uit het beroepschrift van appelland en het verhandelde ter zitting is gebleken dat door appelland niet wordt betwist dat zijn gezicht enige tijd niet in beeld was tijdens het tentamen. Door appelland wordt echter wel betwist dat hij niet gedurende het gehele tentamen in beeld is geweest. Verweerster heeft ter zitting toegelicht dat zij de tentamenregel zo uitlegt dat het gezicht van de student zichtbaar moet zijn gedurende het gehele tentamen.

Naar het oordeel van het College kon appelland tijdens het onlinetentamen met digitaal toezicht niet voldoende controleren of de betreffende tentamenregel door hem is geschonden wanneer hij gebruik maakte van de toegestane hulpmiddelen. Ter zitting heeft appelland toegelicht dat hij zichzelf kon zien via een klein vakje in het beeld, maar dat hij onmogelijk kon controleren of hij nog met zijn gezicht in beeld was tijdens het raadplegen van de toegestane hulpmiddelen. Verweerster betoogt dat studenten uitvoerig zijn geïnformeerd over de regels bij een online proctoring tentamen, maar dat zij geen praktische aanwijzingen heeft gegeven over hoe studenten aan de tentamenregels kunnen voldoen. Verweerster en appelland zijn het erover eens dat de situatie van tentamineren met digitaal toezicht niet optimaal is.

Het College acht het, op grond van hetgeen ter zitting is toegelicht, niet onaannemelijk dat het voor appelland onvoldoende mogelijk was om gedurende het tentamen te controleren of hij, tijdens het raadplegen van de toegestane hulpmiddelen, de betreffende tentamenregel schond. Het College is dan ook van oordeel dat verweerster bij het geven van de waarschuwing aan appelland onvoldoende rekening heeft gehouden met het raadplegen van de wettenbundel door appelland en het feit dat appelland tijdens het tentamen onvoldoende de mogelijkheid had om zelf toe te zien op de naleving van de tentamenregels. Dat appelland de tentamenregels heeft geschonden, is hem enkel kenbaar geworden door de waarschuwing van verweerster.

De door verweerster aan appelland gegeven waarschuwing is naar het oordeel van het College een sanctie met rechtsgevolgen. De waarschuwing impliceert weliswaar geen ongeldigverklaring van het onderhavige tentamen, maar verweerster kan bij een herhaalde schending van de tentamenregels een zwaardere sanctie aan appelland opleggen en het dan aan de orde zijnde tentamen wel ongeldig verklaren.

Alles afwegend is het College van oordeel dat verweerster niet in redelijkheid tot haar besluit heeft kunnen komen. Dat leidt tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College:

- verklaart het beroep gegrond en vernietigt de bestreden beslissing;
- gelast verweerster om binnen 14 dagen opnieuw een beslissing te nemen met inachtneming van het in deze uitspraak overwogene.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 20 december 2021, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, prof. dr. J.J. Beishuizen en dr. J.B. Legradi, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 49,-.